

Stanovisko Republikovej únie zamestnávateľov

- Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
  - materiál na rokovaní HSR SR dňa 23.08.2021

Stručný popis podstaty predkladaného materiálu a jeho relevancie z hľadiska RÚZ

Materiál bol predložený na rokovanie Ministerstvom životného prostredia SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2021

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrhom zákona sa ustanovujú nové definície, povinnosti pre výrobcov určitých plastových výrobkov v súlade so smernicou, tak aby boli naplnené jej ciele. Primárne ide o zníženie a v niektorých prípadoch o odstránenie závažného negatívneho vplyvu niektorých jednorazových plastových výrobkov na životné prostredie, zdravie a hospodárstvo, ako aj presadzovanie prístupov zameraných na obehové hospodárstvo. Predmetnom návrhu zákona je súhrn opatrení, ktoré majú viesť k zníženiu spotreby určitých jednorazových plastových výrobkov napr. poskytovanie jednorazových plastových výrobkov len za odplatu alebo povinnosti organizátorov verejného podujatia zabezpečiť poskytovanie vhodných alternatív. Existujúca oblasť rozšírenej zodpovednosti výrobcov špecifikovaná v § 27 a § 52 zákona o odpadoch sa rozširuje o povinnosť výrobcov znášať náklady na opatrenia na zvyšovanie informovanosti o svojich výrobkoch uvádzaných na trh Slovenskej republiky, spojené so zberom, prepravou, zhodnotením, recykláciou, spracovaním a zneškodnením odpadu z výrobkov a spojené s vyčistením prostredia znečisteného odpadom z týchto výrobkov, ktoré neboli vhodené do miestnych systémov zberu odpadu. Rozšírená zodpovednosť výrobcov sa bude vzťahovať napr. aj na výrobcov tabakových výrobkov a rybárskeho výstroja.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 15.11.2021, okrem vymedzených bodov, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr

Postoj RÚZ k materiálu

Predmetom predkladaného návrhu novely je transpozícia ustanovení práva EÚ s cieľom odstránenia závažného negatívneho vplyvu niektorých jednorazových plastových výrobkov na životné prostredie, zdravie a hospodárstvo, ako aj presadzovanie prístupov zameraných na obehové hospodárstvo. **RÚZ materiál v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala, pričom pretrvávajú rozpor v oblasti označovania tabakových výrobkov**

RÚZ berie materiál na vedomie po zapracovaní nižšie uvedenej pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. 1 bodu 5 návrhu zákona, v časti §75e odsek 3:

Navrhujeme doplniť § 75e ods. 3 o nasledovné: „V prípade, že nie je možné splniť všetky požiadavky na umiestnenie označenia podľa osobitného predpisu. 96e) a inej národnej legislatívy je možné umiestniť označenie kdekoľvek na obale jednorazového plastového výrobku.

Zároveň navrhujeme doplniť výnimky na povinnosť označenia podľa smernice 2019/904, napr. pre obal s povrchovou plochou menšou ako 10 cm²

Odôvodnenie:

U špecifických (menších) formátov, ktoré predstavujú v priemere viac ako tri štvrtiny typov z celkových tabakových výrobkov s filtermi v Slovenskej republike je možnosť označenia komplikovaná. U týchto výrobkov sa dnes na zadnej strane nachádza kontrolná známka (tj. kolok), pričom jej presunutie na inú stranu balenia nie je s ohľadom na priestorovú dispozíciu balenia a ďalšie zákonné povinnosti (najmä so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/40 / EÚ) možné. Bočná strana týchto formátov je zároveň príliš malá a neumožňuje alternatívne umiestnenie nového značenia v súlade s Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2020/2151 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovujú pravidlá harmonizovaných špecifikácií označenia jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti D prílohy k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 428, 18.12.2020).

Preto navrhujeme na národnej úrovni v týchto prípadoch upraviť povinnosť umiestnenia označenia podľa rozhodnutia výrobcu, aspoň do doby odstránenia problému vzájomného konfliktu 3 regulácií platných v Slovenskej republike. Ako optimálne sa pritom v prípade týchto špecifických formátov javí zmenšenie kontrolnej známky (t.j. kolku) na ideálny rozmer 16 x 32 mm. Pre takéto umiestnenie je však nutné upraviť znenie ďalších zákonov v kompetencii rezortov financií a zdravotníctva, doposiaľ však k riešeniu nedošlo, aj napriek viacnásobnému upozorneniu na problém zo strany priemyslu

Aj napriek snahe RÚZ a jej členských organizácií a viacerých výziev na riešenie (MŽP SR, MF SR, MZ SR) sa vec nepohla ďalej a naďalej pri niektorých formátoch tab. výrobkov pretrváva vyššie uvedený problém s označením, tak aby sa dodržali leg. požiadavky. Zároveň musíme konštatovať, že vyššie spomínaný ústretový krok zo strany MŽP SR (prechodné ustanovenie na dopredaj neoznačených výrobkov – 31.1.2022), ktoré spochybnila EK a dala pripomienku (bod. 4) na zrušenie obmedzenia dopredaja - rieši len dopredaj uvedených tabakových výrobkov uvedených na trh SR pred 3. júlom 2021, nie už aktuálne uvádzaných na trh SR.

Zdroj: RÚZ